

**«ՄԻԿՐՈ ԿԱՊԻՏԱԼ ՀԱՅԱՍՏԱՆ» ՈՒՎԿ
ՓԱԿ ԲԱԺՆԵՏԻՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆ**

**ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ
ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԴՐԱՄՈՎ**

31 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 2022թ.

ՊԻ ԿԱ ԷՖ ԱՈՒԴԻՏ ՍԵՐՎԻՍ ՍՊԸ

**«ՄԻԿՐՈ ԿԱՊԻՏԱԼ ՀԱՅԱՍՏԱՆ» ՈՒՎԿ ՓԲԸ
ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԵՎ
ԱՆԿԱԽ ԱՈՒԴԻՏՈՐԱԿԱՆ ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ
2022Թ. ԴԵԿՏԵՄԲԵՐԻ 31-Ի ԴՐՈՒԹՅԱՄԲ**

Բովանդակություն

Անկախ աուդիտորի եզրակացություն	3
Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն	8
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն	9
Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն	10
Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն	11
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ	12

ԱՆԿԱՆ ԱՌՈՂԻՏՈՐԱԿԱՆ ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ

«Միկրո Կապիտալ Հայաստան» ՈՒՎԿ ՓԲԸ-ի բաժնետերերին

ԿԱՐԾԻՔ

Մեր կողմից իրականացվել է «Միկրո Կապիտալ Հայաստան» ՈՒՎԿ ՓԲԸ-ի (Ընկերություն) ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտ, ընդ որում այդ հաշվետվությունները ներառում են 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը, նույն ամսաթվին ավարտված տարվա համապարփակ ֆինանսական արդյունքների, սեփական կապիտալում փոփոխությունների և դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունները, ինչպես նաև ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրությունները, որոնք ներառում են հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը:

Մեր կարծիքով կից ֆինանսական հաշվետվությունները տալիս են Ընկերության՝ 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վիճակի և նույն ամսաթվին ավարտված տարվա ֆինանսական արդյունքների ու դրամական հոսքերի ճշմարիտ և իրական պատկերը՝ համաձայն Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՖՀՄՍ):

ԿԱՐԾԻՔԻ ՀԻՄՔԵՐ

Մենք աուդիտն իրականացրել ենք աուդիտի միջազգային ստանդարտներին (ԱՄՍ) համապատասխան: Այդ ստանդարտներից բխող մեր պատասխանատվությունը լրացուցիչ նկարագրված է մեր եզրակացության՝ «Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար» բաժնում: Մենք անկախ ենք Ընկերությունից՝ համաձայն Հաշվապահների միջազգային դաշնության պրոֆեսիոնալ հաշվապահների վարքագրի (ՀՄԴ-ի Վարքագիրք) և Հայաստանի Հանրապետությունում կիրառելի ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի նկատմամբ վարքագծի պահանջների, և մենք կատարել ենք վարքագծի նկատմամբ մեր մյուս պարտականությունները՝ այդ պահանջների համաձայն: Մենք համոզված ենք, որ ձեռք ենք բերել բավականաչափ ու համապատասխան աուդիտորական ապացույցներ՝ մեր կարծիքն արտահայտելու համար:

ԱՅԼ ՀԱՆԳԱՄԱՆՔ

Ընկերության նախորդ՝ 2021թ. ֆինանսական հաշվետվությունները աուդիտի է ենթարկել «Բեյքեր Թիլլի Արմենիա» փակ բաժնետիրական ընկերությունը և իր 18.03.2022թ-ին թվագրված հաշվետվությամբ արտահայտել է չձևափոխված կարծիք:

ՂԵԿԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ և ԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ՕՐԱԿԵՐՈՒՄ ՆԵՐԳՐԱՎՎԱԾ ԱՆՁԱՆՑ ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆԸ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՀԱՄԱՐ

Ընկերության ղեկավարությունը պատասխանատու է ՖՀՄՍ-ներին համապատասխան ֆինանսական հաշվետվությունների կազմման և ճշմարիտ ներկայացման համար: Այդ նպատակով ղեկավարությունը սահմանում է անհրաժեշտ վերահսկողության համակարգ, որը թույլ է տալիս պատրաստել ֆինանսական հաշվետվություններ, որոնք ազատ են խարդախության կամ սխալի արդյունքում էական խեղաթյուրումից:

ՊԻ ԿԱ ԷՖ ԱՌԻԴԻՏ ՍԵՐՎԻՍ ՍՊԸ

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս, ղեկավարությունը պատասխանատու է Ընկերության անընդհատ գործելու հնարավորությունը գնահատելու, անընդհատ գործելուն առնչվող հարցերը բացահայտելու (եթե կիրառելի է), ինչպես նաև գործունեության անընդհատության ենթադրության վրա հիմնված հաշվառում վարելու համար, քանի դեռ ղեկավարությունը չի նախատեսում լուծարել Ընկերությունը կամ դադարեցնել դրա գործունեությունը կամ չունի իրատեսական այլընտրանք, բացի նշվածները:

Կառավարման օղակներում ներգրավված անձիք պատասխանատու են Ընկերության ֆինանսական հաշվետվությունների կազմման գործընթացը վերահսկելու համար:

ԱՌԻԴԻՏԻ ՊՍԱՍԽԱՆԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆԸ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԱՌԻԴԻՏ ՀԱՄԱՐ

Մեր նպատակն է ձեռք բերել ողջամիտ հավաստիացում՝ խարդախությունների կամ սխալների հետևանքով ֆինանսական հաշվետվությունների էական խեղաթյուրումներից զերծ լինելու վերաբերյալ, ինչպես նաև ներկայացնել աուդիտորի եզրակացություն , որը կներառի մեր կարծիքը: Ողջամիտ հավաստիացումը բարձր աստիճանի հավաստիացում է, սակայն այն երաշխիք չի հանդիսանում, որ ԱՄՍ-ների համապատասխան իրականացված աուդիտը միշտ կհայտնաբերի էական խեղաթյուրումներ, երբ այդպիսիք կան: Խեղաթյուրումները կարող են առաջանալ խարդախության կամ սխալի հետևանքով և համարվում են էական, եթե ակնկալվում է, որ դրանք առանձին-առանձին կամ միասին վերցված կարող են ազդել այս ֆինանսական հաշվետվությունների օգտագործողների՝ դրնաց հիման վրա կայացրած տնտեսական որոշումների վրա:

ԱՄՍ-ների համապատասխան իրականացվող աուդիտի շրջանակներում մենք կիրառում ենք պմասնագիտական դատողություն և պահպանում ենք մասնագիտական կասկածամտություն ամբողջ աուդիտի ընթացքում: Բացի այդ, մենք.

- Բացահայտում և գնահատում ենք ֆինանսական հաշվետվություններում խարդախության կամ սխալի հետևանքով էական խեղաթյուրման ռիսկերը, նախագծում և իրականացնում ենք այդ ռիսկերին ուղղված աուդիտորական ընթացակարգեր, և ձեռք ենք բերում բավականաչափ ու համապատասխան աուդիտորական ապացույցներ՝ մեր կարծիքն արտահայտելու համար: Խարդախության արդյունք հանդիսցող էական խեղաթյուրման չբացահայտման ռիսկն ավելի մեծ է, քան սխալի հետևանքով առաջացած խեղաթյուրման չբացահայտման ռիսկը, քանի որ խարդախությունը կարող է ներառել հանցավոր համաձայնություն, փաստաթղթերի կեղծում, միտումնավոր բացթողումներ, կեղծ հայտարարությունների տրամադրում կամ ներքին վերահսկողության համակարգի չարաշահում:
- Պատկերացում ենք կազմում աուդիտին առնչվող ներքին վերահսկողության վերաբերյալ, որպեսզի մշակենք համապատասխան աուդիտորական ընթացակարգեր, բայց ոչ Ընկերության ներքին վերահսկողության արդյունավետության վերաբերյալ կարծիք արտահայտելու համար:
- Գնահատում ենք կիրառվող հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության պատշաճությունը, ինչպես նաև ղեկավարության կատարված հաշվապահական գնահատումների և համապատասխան բացահայտումների ողջամտությունը:
- Եզրահանգումներ ենք կատարում ղեկավարության կողմից անընդհատության սկզբունքի կիրառման տեղին լինելու վերաբերյալ և ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների հիման վրա հետևություն ենք անում, թե արդյոք առկա է իրադարձությունների կամ հանգամանքների հետ կապված էական անորոշություն, որը կարող է էական կասկած առաջացնել Ընկերության

ՊԻ ԿԱ ԷՖ ԱՌԻԴԻՏ ՍԵՐՎԻՍ ՍՊԸ

անընդհատ գործելու հնարավորության վերաբերյալ: Եթե մենք գալիս ենք եզրահանգման, որ գոյություն ունի էական անորոշություն, մենք պետք է մեր աուդիտորական եզրակացությունում ուշադրություն հրավիրենք ֆինանսական հաշվետվություններում համապատասխան բացահայտումներին, կամ, եթե նման բացահայտումները պատշաճ կերպով ներկայացված չեն, մենք պետք է ձևափոխենք կարծիքը: Մեր եզրահանգումները հիմնված են մինչև մեր աուդիտորական եզրակացության ամսաթիվը ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա: Այնուամենայնիվ, ապագա իրադարձությունները կամ հանգամանքները կարող են հանգեցնել նրան, որ Ընկերությունը կորցնի իր անընդհատ գործելու կարողությունը:

- Գնահատում ենք ընդհանուր առմամբ ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացումը, կառուցվածքը և բովանդակությունը, ներառյալ բացահայտումները և արդյոք ֆինանսական հաշվետվությունները ներկայացնում են դրանց հիմքում ընկած գործարքներն ու իրադարձությունները այն ձևով, որն ապահովում է ճշմարիտ ներկայացումը:

Այլ հարցերի հետ մեկտեղ, մենք հաղորդակցում ենք կառավարման օղակներում ներգրավված անձանց հետ աուդիտի պլանավորված շրջանակների և ժամկետների, ինչպես նաև աուդիտի ընթացքում հայտնաբերված էական թերացումների վերաբերյալ, որոնք ներառում են աուդիտի ընթացքում մեր կողմից բացահայտված ներքին վերահսկողության կարևոր թերությունները:

Ք. Երևան- 14.03.2023թ.

ՊԻ ԿԱ ԷՖ ԱՌԻԴԻՏ ՍԵՐՎԻՍ ՍՊԸ

Գլխավոր Տնօրեն՝

Գոռ Դավթյան

Որակավորված աուդիտոր

Հայկ Պողոսյան

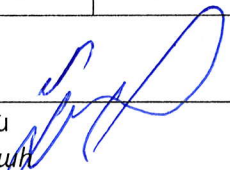

**ՇԱՀՈՒՅԹԻ ԿԱՍ ՎՆԱՍԻ ԵՎ ԱՅԼ ՀԱՄԱՊԱՐՓԱԿ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐԻ
ՄԱՍԻՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ
2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար**

(հազար դրամ)

	Ծանոթա գրություն	2022թ ^Ձ	2021թ ^Ձ
Տոկոսային և նմանատիպ եկամուտներ	5	454,656	354,100
Տոկոսային և նմանատիպ ծախսեր	5	(388,463)	(240,279)
Զուտ տոկոսային և նմանատիպ եկամուտներ		66,193	113,821
Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ	6	229,597	182,452
Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով ծախսեր	6	(7,112)	(3,110)
Զուտ կոմիսիոն եկամուտներ		222,485	179,342
Արտարժույթի փոխարժեքային տարբերությունից զուտ շահույթ/(վնաս)		(7,930)	55,424
Այլ գործառնական եկամուտներ		47,032	108
Վարկերի և այլ ակտիվների արժեզրկման (ծախս)/ հակադարձում	11	(34,504)	(113,320)
Անձնակազմի գծով ծախսեր	7	(115,416)	(95,085)
Այլ ընդհանուր վարչական ծախսեր	8	(159,776)	(108,261)
Շահույթ մինչև հարկումը		18,084	32,029
Շահութահարկի գծով ծախս	9	(15,122)	(42,265)
Ժամանակաշրջանի շահույթ հարկումից հետո		2,962	(10,236)
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք հարկումից հետո		-	-
Ընդամենը՝ հաշվետու ժամանակաշրջանի համապարփակ ֆինանսական արդյունք		2,962	(10,236)

Խաչիկ Երեմյան
Վարչության նախագահ-գործադիր տնօրեն

Լուսինե Մովսիսյան
Գլխավոր հաշվապահ

14.03.2023թ.

ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՎԻՃԱԿԻ ՄԱՍԻՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ
2022թ. դեկտեմբեր 31-ի դրությամբ

(հազար դրամ)

	Ծանոթա գրություն	2022	2021
Ակտիվներ			
Դրամական միջոցներ և բանկային հաշիվներ	10	104,404	137,063
Հաճախորդներին տրված վարկեր և այլ փոխառություններ	11	2,868,844	2,164,479
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	12	20,389	18,474
Օգտագործման իրավունքով ակտիվ	13	5,668	15,385
Այլ ակտիվներ	14	26,162	22,992
Ընդամենը՝ Ակտիվներ		3,025,467	2,358,393
Պարտավորություններ			
Ստացված վարկեր և փոխառություններ	15	2,559,972	1,778,309
Պահուստներ		17,500	-
Հետաձգված հարկային պարտավորություններ	9	34,252	37,334
Այլ պարտավորություններ	16	37,713	169,682
Ընդամենը՝ Պարտավորություններ		2,649,437	1,985,325
Կապիտալ			
Կանոնադրական կապիտալ	17	570,000	570,000
Կուտակված շահույթ		(193,970)	(196,932)
Ընդամենը՝ Կապիտալ		376,030	373,068
Ընդամենը՝ Պարտավորություններ և Կապիտալ		3,025,467	2,358,393

Խաչիկ Երկարաղյան
Վարչության նախագահ-գործադիր տնօրեն

Լուսինե Մովսիսյան
Գլխավոր հաշվապահ

14.03.2023թ.

ՍԵՓԱԿԱՆ ԿԱՊԻՏԱԼՈՒՄ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ
2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար

(հազար դրամ)

	Կանոնադրական կապիտալ	Կուտակված վնաս	Ընդամենը
Մնացորդը 2021թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	570,000	(184,917)	385,083
Adjustments	-	(1,779)	(1,779)
Loss for the year	-	(10,236)	(10,236)
Մնացորդը 2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	570,000	(196,932)	373,068
Ճշգրտումներ	-	-	-
Տարվա վնաս	-	2,962	2,962
Մնացորդը 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	570,000	(193,970)	376,030

Խաչիկ Եսեկյան
Վարչության նախագահ-գործադիր տնօրեն

Լուսինե Մովսիսյան
Գլխավոր հաշվապահ

14.03.2023թ.

ԴՐԱՄԱԿԱՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐԻ ՀՈՍՔԵՐԻ ՄԱՍԻՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ
2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար

(հազար դրամ)

ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ	2022 թ.	2021 թ.
Դրամական միջոցների հոսքեր գործառնական գործունեությունից		
Ստացված տոկոսներ	434,934	473,544
Վճարված տոկոսներ	(370,786)	(236,341)
Ստացված զուտ կոմիսիոն վճարներ	169,292	(3,110)
Վճարված աշխատավարձ և դրան հավասարեցված այլ վճարումներ	(83,730)	(48,325)
Վճարված հարկեր	(93,877)	(34,353)
Դրամական միջոցների զուտ հոսքեր այլ գործառնական գործունեությունից	(191,926)	(75,866)
Տեղաբաշխված միջոցների նվազում (ավելացում)	(690,420)	(312,391)
Զուտ դրամական հոսքեր գործառնական գործունեությունից	(826,513)	(236,842)
Դրամական միջոցների հոսքեր ներդրումային գործունեությունից		
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների ձեռքբերում	(6,282)	(6,104)
Դրամական միջոցների զուտ հոսքեր ներդրումային գործունեությունից	(6,282)	(6,104)
Դրամական միջոցների հոսքեր ֆինանսական գործունեությունից		
Ստացված այլ փոխառությունների ավելացում	813,311	350,900
Դրամական միջոցների զուտ հոսքեր ֆինանսական գործունեությունից	813,311	350,900
Արտարժույթի փոխարժեքի ազդեցությունը դրամական միջոցների վրա	(13,175)	(9,951)
Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների զուտ աճ/(նվազում)	(32,659)	98,003
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ ժամանակաշրջանի սկզբում	137,063	39,060
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ ժամանակաշրջանի վերջում	104,404	137,063

Խաչիկ Երկարարյան
Վարչության նախագահ-գործադիր տնօրեն

Լուսինե Մովսիսյան
Գլխավոր հաշվապահ

14.03.2023թ.

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

1. Հիմնական գործունեություն

“ՄԻԿՐՈ ԿԱՊԻՏԱԼ ՀԱՅԱՍՏԱՆ” ունիվերսալ վարկային կազմակերպություն փակ բաժնետիրական ընկերությունը (այսուհետև՝ Ընկերություն) իրավաբանական անձ հանդիսացող առևտրային կազմակերպություն է: Ընկերությունը հանդիսանում է միջազգային ընկերությունների խմբի անդամ:

Ընկերությունը գրանցվել է ՀՀ կենտրոնական բանկի խորհրդի 2018թ. հունիսի 22-ի N 99 Ա որոշմամբ: Վարկային կազմակերպության գրանցման համարն է՝ 46:

Ընկերության գործունեության հիմնական նպատակն է օժանդակել Հայաստանի Հանրապետությունում փոքր և միջին բիզնեսի զարգացմանը:

Ընկերության գտնվելու վայրը և իրավաբանական հասցեն է՝ ՀՀ, ք. Երևան, Պարոնյան 8 թիվ 1:

2. Գործարար միջավայր

Ընկերությունն իր գործունեությունն իրականացնում է հիմնականում Հայաստանում: Հետևաբար Ընկերության գործունեության վրա ազդեցություն են ունենում Հայաստանի տնտեսությունը և ֆինանսական շուկաները, որոնց բնորոշ են զարգացող շուկայի հատկանիշներ: Որպես զարգացող շուկա, Հայաստանը չունի կատարյալ գործարար միջավայր և համապատասխան ենթակառուցվածքներ, որոնք սովորաբար գոյություն ունեն ազատ շուկայական տնտեսություն ունեցող զարգացած երկրներում:

Հայաստանում շարունակական բնույթ են կրում իրականացվող քաղաքական և տնտեսական փոփոխությունները: Իրավական, հարկային և օրենսդրական համակարգերը շարունակում են զարգանալ, սակայն դրանք ենթակա են հաճախակի փոփոխությունների և կարող են ունենալ տարբեր մեկնաբանություններ, ինչը, այլ իրավական և ֆինանսական խոչընդոտների հետ մեկտեղ, լրացուցիչ բարդություններ է ստեղծում Հայաստանում գործող կազմակերպությունների համար:

Հետևաբար, Հայաստանում ծավալված գործունեությունը կապված է որոշակի ռիսկերի հետ, որոնք բնորոշ չեն զարգացած երկրների շուկաներին: Նման ռիսկերը և դրանցից բխող հետևանքները կարող են ազդեցություն թողնել Ընկերության գործունեության վրա կանխատեսելի ապագայում:

Սույն ֆինանսական հաշվետվություններն արտացոլում են Ընկերության գործունեության և ֆինանսական վիճակի վրա գործարար միջավայրի ազդեցության ղեկավարության գնահատականը: Ապագա գործարար միջավայրը կարող է տարբերվել ղեկավարության գնահատականից:

3. Պատրաստման հիմունքներ

Համապատասխանության մասին հայտարարություն

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (“ՖՀՄՍ”) պահանջների համաձայն:

Չափման հիմունքները

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են իրական արժեքի սկզբունքի հիման վրա՝ ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող, իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների ու պարտավորությունների, ինչպես նաև վաճառքի համար մատչելի ակտիվների համար՝ բացառությամբ այն ակտիվների, որոնց իրական արժեքը հնարավոր չէ որոշել: Այլ ֆինանսական

ակտիվները և պարտավորությունները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով, իսկ ոչ ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները հաշվառվում են պատմական արժեքով:

Գործառնական և ներկայացման արժույթ

Ընկերության գործառնական արժույթն է հանդիսանում ՀՀ դրամը (դրամ), որը, լինելով Հայաստանի Հանրապետության ազգային արժույթը, արտացոլում է Ընկերության գործունեության հիմքում ընկած իրադարձությունների և հանգամանքների տնտեսական էությունը:

Դրամը հանդիսանում է նաև սույն ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացման արժույթը: Ֆինանսական տեղեկատվությունը ներկայացված է դրամով՝ հազարների ճշտությամբ:

Գնահատումների և դադողությունների օգտագործում

Այս ֆինանսական հաշվետվությունները ՖՀՄՍ-ի պահանջներին համապատասխան պատրաստելու համար ղեկավարությունը կատարել է մի շարք դատողություններ, գնահատումներ և ենթադրություններ, որոնք ազդեցություն ունեն հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության կիրառման, ինչպես նաև ակտիվների, պարտավորությունների, եկամտի և ծախսի ներկայացված գումարների վրա: Փաստացի արդյունքները կարող են տարբերվել այդ գնահատումներից:

Գնահատումները և համապատասխան ենթադրությունները շարունակաբար վերանայվում են: Հաշվապահական գնահատումների վերանայումները ճանաչվում են այն ժամանակաշրջանում՝ որում վերանայվել են և այն ապագա ժամանակշրջաններում, որոնց վրա կարող են ազդեցություն ունենալ:

Ընկերության կողմից դեռևս չկիրառվող ստանդարտներ

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունների հաստատման օրվա դրությամբ լույս են տեսել մի շարք նոր ստանդարտներ, գործող ստանդարտների վերաբերյալ փոփոխություններ և մեկնաբանություններ, որոնք դեռևս ուժի մեջ չեն մտել:

Ընկերությունը վաղաժամկետ չի ընդունել այդ ստանդարտներից և մեկնաբանություններից որևէ մեկը:

Ղեկավարությունը կանխատեսում է, որ կիրառելի նոր ստանդարտներն ու մեկնաբանությունները կընդունվեն Ընկերության կողմից՝ դրանց ուժի մեջ մտնելու օրվան հաջորդող առաջիկա ժամանակաշրջանում: Ղեկավարության կանխատեսմամբ այս փոփոխությունները էական ազդեցություն չեն ունենա Ընկերության ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

Գործունեության անընդհատությունը

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են՝ հիմնվելով գործունեության անընդհատության սկզբունքի վրա, որը ենթադրում է ակտիվների իրացում և պարտավորությունների մարում սովորական գործունեության ընթացքում:

4. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություն

Եկամուտների և ծախսերի ճանաչում

Եկամուտը ճանաչվում է այն դեպքում, երբ հավանական է, որ տնտեսական օգուտերը կհոսեն Ընկերություն, և ստացված եկամուտը հնարավոր է արժանահավատորեն չափել: Ծախսը ճանաչվում է այն ժամանակ, երբ հավանական է, որ տնտեսական օգուտները կարտահոսեն Ընկերությունից, և ծախսը հնարավոր է արժանահավատորեն չափել:

Տոկոսային ծախսեր և եկամուտներ

Ստացվելիք տոկոսային եկամուտները, ինչպես նաև վճարվելիք տոկոսային ծախսերը Վարկային կազմակերպությունը չափում, ճանաչում և գրանցում է հաշվեգրման եղանակով, անկախ եկամտի փաստացի ստացման կամ վճարումների իրականացման ժամկետից:

Միջնորդավճարներից և այլ նմանարիպ վճարներից եկամուտներ ու ծախսեր

Միջնորդավճարները, վարձավճարները և այլ եկամտային ու ծախսային հոդվածները հիմնականում ճանաչվում են հաշվեգրման սկզբունքով, ծառայությունների մատուցման ընթացքում:

Փոխարժեքային տարբերությունների ճանաչում

Արտարժույթային գործարքներից եկամուտները (վնասը) ներառում է արտարժույթով ակտիվների կամ պարտավորությունների վերագնահատումից եկամուտը (վնասը):

Արտարժույթով կատարված գործարքները վերահաշվարկվում են գործառնական արժույթով՝ գործարքի օրվա փոխարժեքով: Արտարժույթով արտահայտված դրամային ակտիվները և պարտավորությունները փոխարկվում են գործառնական արժույթով՝ կիրառելով ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվության ամսաթվի դրությամբ գործող փոխարժեքը: Հաշվետու ամսաթվի դրությամբ արտարժույթային հոդվածների վերահաշվարկից առաջացած փոխարժեքային տարբերությունները ճանաչվում են որպես ծախս կամ եկամուտ:

Ստորև ներկայացվում են ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման ընթացքում Ընկերության կողմից օգտագործված տարեվերջյան փոխարժեքները.

	31 Դեկտեմբեր 2022թ.	31 Դեկտեմբեր 2021թ.
ՀՀ դրամ/ 1ԱՄՆ դոլար	393.57	480.14

Հարկային հաշվառում

Հաշվետու տարվա շահութահարկը բաղկացած է ընթացիկ և հետաձգված հարկերից: Շահութահարկը ճանաչվում է ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում՝ բացառությամբ այն հարկերի, որոնց գծով գործառնությունների արդյունքները ճանաչվել են սեփական կապիտալում, որի դեպքում հարկերը նույնպես ճանաչվում են սեփական կապիտալում:

Ընթացիկ հարկը տարվա համար հարկվող եկամուտներից վճարվելիք հարկն է՝ հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվին գործող հարկային դրույքներով, ինչպես նաև նախորդ տարիների համար վճարվելիք հարկերի ճշգրտումները:

Հետաձգված հարկերը հաշվարկվում են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվության պարտավորությունների մեթոդի համաձայն: Հետաձգված հարկերը հաշվի են առնում բոլոր ժամանակային տարբերությունները, որոնք առաջանում են ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչված ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային գումարների միջև, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ այդ հետաձգված շահութահարկը առաջացել է գուղվիլի կամ կազմակերպությունների միավորում չհանիդիսացող գործառնություններում ակտիվների կամ պարտավորությունների նախնական ճանաչման ժամանակ և ազդեցություն չունի հաշվապահական կամ հարկման նպատակով հաշվարկվող շահույթի վրա:

Հետաձգված հարկային ակտիվը ճանաչվում է միայն այն չափով, որքանով հավանական է, որ ապագայում առկա կլինի հարկման ենթակա շահույթ, որի հաշվին կարող են օգտագործվել ժամանակավոր տարբերությունները: Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները հաշվարկվում են այն հարկային դրույքով, որը ենթադրվում է, որ կգործի

ակտիվների իրացման և պարտավորությունների մարման ժամանակ՝ հիմնվելով տվյալ ժամանակաշրջանի կամ հաշվետու ժամանակաշրջանի փաստացի գործող դրույքների վրա:

ՀՀ-ում գործում են նաև բազմաթիվ այլ գործառնական հարկեր, որոնք հաշվարկվում են ելնելով Ընկերության գործունեությունից: Այս հարկերը ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ճանաչվում են՝ այլ ծախսեր՝ հոդվածում: Անուղղակի հարկերի գումարներն ներառվում են այն նյութական կամ ոչ նյութական արժեքի գումարի մեջ որին վերաբերվում են այդ հարկերը:

Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Դրամական միջոցներն ու դրանց համարժեքները ներառում են հաշիվները բանկերում: Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունը կազմվում է ուղղակի մեթոդով:

Ֆինանսական գործիքներ

Ընկերությունը ֆինանսական ակտիվը կամ պարտավորությունը հաշվեկշռում ճանաչում է այն ժամանակ, երբ այն դառնում է գործիքի պայմանագրային կողմ: Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների սովորական առուվաճառքի դեպքում դրանք ճանաչվում են գործարքի օրվա դրությամբ: Սովորական ճանապարհով ձեռք բերված ֆինանսական գործիքները, որոնք հետագայում պետք է հաշվառվեն իրական արժեքով, գործարքի օրվա և պայմանագրի օրվա միջև ընկած ժամանակահատվածում հաշվառվում են նույն եղանակով, որով հաշվառվում են ձեռք բերված գործիքները:

Սկզբնական ճանաչման ժամանակ ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները չափվում են իրական արժեքով՝ գումարած, ներդրումների դեպքում, գործարքին անմիջապես վերագրելի ծախսերը, բացառությամբ ֆինանսական արդյունքներում ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող ներդրումները:

Սկզբնական ճանաչումից հետո, ֆինանսական արդյունքներում իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական պարտավորություններին չվերաբերող բոլոր ֆինանսական պարտավորությունները (ներառյալ վաճառքի համար պահվողները) չափվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Սկզբնական ճանաչումից հետո ֆինանսական արդյունքներում իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական պարտավորությունները հետագայում հաշվառվում են իրական արժեքով:

Ընկերությունը իր ֆինանսական ակտիվները դասակարգում է հիմնվելով ֆինանսական ակտիվների կառավարման բիզնես մոդելի և ֆինանսական ակտիվի դրամական միջոցների հոսքերի պայմանագրային բնութագրի վրա, հետևյալ կերպ.

- Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ
- Իրական արժեքով չափվող այլ համապարփակ եկամուտներով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ
- Իրական արժեքով՝ շահույթ/վնասով չափվող ֆինանսական ակտիվներ;

Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ

Ընկերությունը Հաճախորդներին տրված վարկերը, դեբիտորական պարտքերը, այլ ֆինանսական ակտիվները չափում է ամորտիզացված արժեքով, եթե բավարարվում են հետևյալ 2 պայմանները.

- ակտիվը պահվում է բիզնես մոդելի շրջանակներում, որի նպատակն է պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերի հավաքման համար ակտիվներ պահելը.

- ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները որոշակի ամսաթվերին առաջացնում են դրամական միջոցների հոսքեր, որոնք միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի վրա հաշվարկված տոկոսների վճարումներն են: Նշված պայմանների մանրամասները ստորև.

Բիզնես մոդելի գնահատում

Ընկերությունը դասակարգում է ֆինանսական ակտիվները որպես հետագայում ամորտիզացված արժեքով կամ իրական արժեքով չափվող՝ ֆինանսական ակտիվների կառավարման համար Ընկերության բիզնես մոդելի հիման վրա: Ընկերությունը գնահատում է, թե արդյոք իր ֆինանսական ակտիվները բավարարում են այդ պայմանին՝ հիմք ընդունելով բիզնես մոդելի նպատակը, ինչպես դա որոշվել է Ընկերության առանցքային կառավարչական անձնակազմի կողմից: Ընկերության բիզնես մոդելը կախված չէ առանձին գործիքի վերաբերյալ ղեկավարության մտադրություններից: Հետևաբար, այս պայմանը գործիք առ գործիք դասակարգման մոտեցում չէ և պետք է որոշվի խմբավորման ավելի բարձր մակարդակով:

Պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքեր, որոնք միայն մայր գումարի և դրա չմարված մասի վրա հաշվարկված տոկոսների վճարումներ են

Ընկերությունը դասակարգում է ֆինանսական ակտիվը որպես հետագայում ամորտիզացված արժեքով չափվող, եթե այն բավարարում է միայն մայր գումարի և դրա չմարված մասի վրա հաշվարկված տոկոսների վճարումների թեսթին:

Այդ թեսթի շրջանակներում <Մայր գումարը> սահմանվում է որպես ֆինանսական ակտիվի իրական արժեք դրա սկզբնական ճանաչման պահին և կարող է փոփոխվել ֆինանսական ակտիվի գործողության ժամկետի ընթացքում: Տոկոսների որոշման ամենակարևոր տարրը դա փողի ժամանակային արժեքի և վարկային ռիսկի հաշվի առնումն է: Մայր գումարի և տոկոսների վճարման թեսթը անցկացնելիս Ընկերությունը օգտագործում է իր դատողությունները և հաշվի է առնում այնպիսի գործոններ, ինչպիսիք են ֆինանսական գործիքի արժույթը և ժամանակահատվածը, որի համար տոկոսադրույքը սահմանվում է:

Վարկեր և դեբիտորական պարտքեր

Վարկերը և դեբիտորական պարտքերը ֆիքսված կամ որոշելի վճարումներով ֆինանսական ակտիվներն են, որոնք ստեղծվում են վարկային կազմակերպության կողմից ուղղակիորեն պարտապանին դրամ տրամադրելու միջոցով՝ առանց պարտքը վաճառելու մտադրության:

Հետագայում վարկի հաշվեկշռային արժեքը որոշվում է օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Հաճախորդներին տրամադրված վարկերը, որոնք չունեն մարման հաստատուն ժամկետներ, հաշվառվում են ակնկալվող մարման ժամկետի վրա հիմնված արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով: Հաճախորդներին տրված վարկերի գումարները նվազեցվում են դրանց գծով արժեզրկման կորուստների պահուստներով:

Ֆինանսական ակտիվների արժեզրկում

Հաշվեկշռային ամսաթվի դրությամբ Ընկերությունը գնահատում է ֆինանսական ակտիվների կամ ֆինանսական ակտիվների խմբի արժեզրկման աստիճանը:

Ֆինանսական ակտիվը կամ ֆինանսական ակտիվների խումբը համարվում են արժեզրկված և արժեզրկումից կորուստը ճանաչվում է ակտիվի ձևավորման պահին: Ընկերությունը մշտապես վերահսկում է արժեզրկման ենթակա բոլոր ակտիվները: Ընկերությունը դասակարգում է վարկերը հետևյալ երեք փուլերի մեջ՝

- առաջին փուլ, որը վերաբերում է այն ակտիվներին, որոնց պարտքային որակը սկզբնական ճանաչումից հետո էապես չի նվազել, կամ որոնց նկատմամբ կիրառվել է ցածր վարկային ռիսկի հետ կապված պարզեցման մոտեցում
- երկրորդ փուլ, որը վերաբերում է այն ակտիվներին, որոնց գծով սկզբնական ճանաչումից հետո արձանագրվել է պարտքային ռիսկի էական ավելացում, սակայն վարկային կորստի վերաբերյալ օբյեկտիվ տվյալներ չկան
- երրորդ փուլ, որը վերաբերում է այն ակտիվներին, որոնց գծով առկա են արժեզրկման վերաբերյալ օբյեկտիվ վստահություններ:

Սպասվող պարտքային կորուստները (ՍՊԿ) դա պարտքային կորուստների միջին կշռված մեծությունն է, որը հաշվարկվում է դեֆոլտի (պարտքային կորուստների) հավանականության կշռման միջոցով: Ակտիվների պորտֆելային գնահատման ժամանակ յուրաքանչյուր ակտիվի գծով ՍՊԿ հաշվարկվում է որպես հետևյալ երեք բաղադրիչների արտադրյալ.

- ակնկալվող դրամական հոսքեր, բերված ներկա արժեքի սկզբնական կամ տվյալ պահին կիրառելի վերանայված արդյունավետ տոկոսադրույքով,
- հաջորդ 12 ամսվա կամ վարկի մնացած ժամկետի համար հաշվարկված դեֆոլտի հավանականություն
- դեֆոլտային վարկերի գծով կորուստների մեծություն:

Երրորդ փուլի այն վարկերը, որոնք պահուստի հաշվարկի օրվա դրությամբ, ինչպես նաև դրան նախորդող երեք ամսվա ընթացքում ունեն առավելագույնը 1-30 ժամկետանց օր, վերադասակարգվում են երկրորդ փուլ:

Երրորդ փուլի այն վարկերը, պահուստի հաշվարկի օրվա դրությամբ, ինչպես նաև դրան նախորդող երեք ամսվա ընթացքում ունեն 0 ժամկետանց օր, վերադասակարգվում են առաջին փուլ:

Երկրորդ փուլի այն վարկերը, պահուստի հաշվարկի օրվա դրությամբ, ինչպես նաև դրան նախորդող երեք ամսվա ընթացքում ունեն 0 ժամկետանց օր, վերադասակարգվում են առաջին փուլ:

Առաջին փուլում գտնվող վարկերի համար ճանաչվում է 12 ամսվա ՍՊԿ, իսկ երկրորդ և երրորդ փուլերի վարկերի համար՝ ամբողջ ժամկետի համար հաշվարկված ՍՊԿ:

Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների ապաճանաչում

Ֆինանսական ակտիվներ

Ֆինանսական ակտիվը (կամ ֆինանսական ակտիվի մի մասը կամ նմանատիպ ֆինանսական ակտիվների խմբի մի մասը) ապաճանաչվում է, երբ.

- լրացել է ակտիվից դրամական հոսքեր ստանալու իրավունքը
- Ընկերությունը փոխանցել է ակտիվից դրամական հոսքեր ստանալու պահանջի իրավունքը, կամ պահպանել է այդ իրավունքը, բայց պարտավորվում է ստացված գումարներն ամբողջությամբ և ժամանակին փոխանցել երրորդ կողմին՝ համաձայն փոխանցման համաձայնագրի, և
- Ընկերությունը (ա) փոխանցել է ակտիվի գծով բոլոր ռիսկերի և օգուտների զգալի մասը, կամ (բ) չի փոխանցել և չի պահպանել ակտիվի գծով բոլոր ռիսկերի և օգուտների զգալի մասը, սակայն փոխանցել է ակտիվի նկատմամբ վերահսկողությունը:

Եթե Ընկերությունը փոխանցել է ակտիվից դրամական հոսքեր ստանալու իրավունքը և չի փոխանցել ու չի պահպանել ակտիվի գծով բոլոր ռիսկերի և օգուտների զգալի մասը, ինչպես նաև չի փոխանցել ակտիվի նկատմամբ վերահսկողությունը, ապա ակտիվը ճանաչվում է մինչև Ընկերության՝ ֆինանսական ակտիվում շարունակական մասնակցությունը: Փոխանցվող ակտիվի երաշխիքային ապահովման ձև ստացած շարունակական մասնակցությունը որոշվում է հետևյալ երկու մեծություններից նվազագույնով՝ ակտիվի սկզբնական հաշվեկշռային արժեքը կամ փոխհատուցման վճարվելիք գումարը, որ Ընկերությունից կարող է պահանջվել:

Ֆինանսական պարտավորություններ

Ֆինանսական պարտավորությունը ապահանջվում է այն ժամանակ, երբ այն մարվում կամ չեղյալ է համարվում, կամ լրանում է դրա ուժի մեջ մնալու ժամկետը:

Երբ գոյություն ունեցող ֆինանսական պարտավորությունը փոխարինվում է էականորեն տարբերվող պայմաններով, բայց միևնույն փոխառուին վերաբերող պարտավորությամբ, կամ էականորեն փոփոխվում են գոյություն ունեցող պարտավորության պայմանները, նման փոխանակումը կամ փոփոխությունը պետք է հանգեցնի սկզբնական պարտավորության ապահանջման և նոր պարտավորության ճանաչման, իսկ համապատասխան հաշվեկշռային արժեքների տարբերությունը ճանաչվում է ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում:

Վարկային կազմակերպությունը ակտիվների հնարավոր կորուստների պահուստ

Վարկային կազմակերպության ակտիվների դասակարգումը և հնարավոր կորուստների պահուստների ձևավորումը իրականացնում է "Հայաստանի Հանրապետության տարածքում գործող բանկերի վարկերի ու դեբիտորական պարտքերի դասակարգման և հնարավոր կորուստների պահուստների ձևավորման կարգի" համաձայն:

Պաշարներ

Պաշարների հաշվապահական հաշվառումը կատարվում է համաձայն ՀՀՄՍ 2 ստանդարտի: Պաշարները հաշվառվում են ձեռք բերման արժեքով: Փոխադարձ փոխարկելի հանդիսացող պաշարները ելքագրվում են "Առաջին Մուտք Առաջին Ելք" (ՖԻՖՈ) մեթոդով:

Վարձակալություն

Բոլոր վարձակալությունները հաշվառվում են ճանաչելով Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվը և վարձակալության գծով պարտավորությունը, բացառությամբ՝

- Ցածրարժեք ակտիվների վարձակալությունը, և
- Մինչև 12 ամիս կամ ավելի կարճ ժամկետով վարձակալությունը:

Վարձակալության գծով պարտավորությունը չափվում է Վարձատուին վարձակալության ժամկետի ընթացքում վճարվելիք պայմանագրային վճարների ներկա արժեքով՝ կիրառելով վարձակալությամբ ենթադրվող տոկոսադրույքը, եթե այդ դրույքը կարելի է հեշտությամբ որոշել: Եթե այդ դրույթը հնարավոր չէ հեշտությամբ որոշել, Ընկերությունը կիրառում է լրացուցիչ փոխառության տոկոսադրույքը: Փոփոխական վարձավճաները ներառվում են պարտավորության չափման մեջ, եթե նրանք կախված են գործակցից կամ ինդեքսից: Նման դեպքերում, վարձակալության պարտավորության սկզբնական չափման մեջ ենթադրվում է, որ այդ փոփոխական տարրը կմնա անփոփոխ վարձակալության ողջ ժամկետի ընթացքում: Մնացած փոփոխական ծախսերը ծախսագրվում են նրանց առաջացման ժամանակաշրջանում:

Սկզբնական ճանաչումից հետո վարձակալության գծով պարտավորությունը ավելացվում է մնացորդային արժեքի նկատմամբ տոկոսային ծախսով և նվազեցվում է կատարված վճարումների չափով:

Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվը ամորտիզացվում է ուղիղ-գծային մեթոդով՝ վարձակալության մնացորդային ժամկետի ընթացքում կամ հիմքային ակտիվի տնտեսական օգտագործման ժամկետի ընթացքում, եթե վերջինս ավելի կարճ է վարձակալության ժամկետից:

Հիմնական միջոցներ

Հիմնական միջոցների միավորը, որը համապատասխանում է ակտիվի ճանաչման չափանիշներին, սկզբնապես չափվում է իր սկզբնական արժեքով (ինքնարժեքով): Հիմնական միջոցների միավորի սկզբնական արժեքն ընդգրկում է նրա գնման գինը, հարկերը, ներկրման տուրքերը, պարտադիր այլ վճարները, որոնք համապատասխան մարմնի կողմից ենթակա չեն Վարկային կազմակերպությանը ետ վերադարձման:

Հիմնական միջոցների մաշվածությունը հաշվարկվում է գծային մեթոդով՝ ակտիվի օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում: Օգտակար ծառայության ժամկետները ներկայացված են ստորև.

Շենքեր և շինություններ	-	20 տարի
Համակարգչային տեխնիկա	-	1 տարի
Գրասենյակային գույք	-	1-8 տարի
Այլ	-	1-8 տարի

Հիմնական միջոցների ընթացիկ վերանորոգման և պահպանման հետ կապված ծախսումները ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ճանաչվում են որպես ծախս՝ դրանց կատարման պահին: Այն ծախսումները, որոնք բարձրացնում են հիմնական միջոցի միավորի շահագործման արդյունավետությունը սկզբնապես գնահատված նորմատիվային ցուցանիշների համեմատ, ճանաչվում են որպես կապիտալ բնույթի ծախսումներ և ավելացվում են ակտիվի սկզբնական արժեքին: Նշված ծախսումներն ամորտիզացվում են՝ կիրառելով գծային մեթոդը՝ համապատասխան ակտիվի օգտակար ծառայության մնացորդային ժամկետի ընթացքում, եթե դրանք չեն գերազանցում տվյալ տարվա (հիմնական միջոցի տվյալ միավորի արժեքին նշված ծախսումները ավելացնելու տարվա) հունվարի 1-ի դրությամբ հիմնական միջոցի մնացորդային արժեքը, հակառակ դեպքում ամորտիզացվում են օգտակար ծառայության ամբողջ ժամկետի ընթացքում:

Հիմնական միջոցի դուրսգրումից կամ իրացումից առաջացած արդյունքը որոշվում է որպես ակտիվի իրացումից զուտ մուտքերի և հաշվեկշռային արժեքի տարբերություն և ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ճանաչվում է որպես եկամուտ կամ ծախս:

Հիմնական միջոցների իրական (շուկայական) արժեքի էական տատանման դեպքում դրանք վերագնահատվում են: Վերագնահատման արդյունքները արտացոլվում են ՀՀՄՍ 16-ով սահմանված կարգով:

Ոչ նյութական ակտիվներ

Ոչ նյութական ակտիվները ներառում են համակարգչային ծրագրերը:

Ոչ նյութական ակտիվները սկզբնական ճանաչման ժամանակ չափվում են ինքնարժեքով: Սկզբնական ճանաչումից հետո ոչ նյութական ակտիվները հաշվառվում են ինքնարժեքով՝ հանած կուտակված ամորտիզացիան և ցանկացած կուտակված արժեզրկման ծախս: Ոչ նյութական ակտիվների օգտակար ծառայության ժամկետները կարող են լինել որոշակի և անորոշ: Որոշելի օգտակար ծառայության ժամկետ ունեցողները ամորտիզացվում են գծային մեթոդով 10 տարվա ընթացքում և գնահատվում են արժեզրկման համար, երբ առկա են արժեզրկման հատկանիշները: Որոշելի օգտակար ծառայության ժամկետ ունեցող ակտիվների ամորտիզացիայի ժամանակահատվածներն ու մեթոդները վերանայվում են առնվազն յուրաքանչյուր ֆինանսական տարվա վերջին:

Օգտակար ծառայության անորոշ ժամկետ ունեցող ոչ նյութական ակտիվները չեն ամորտիզացվում, բայց տարին մեկ անգամ ստուգվում են արժեզրկման համար անհատական կամ դրամային միջոցներ ստեղծող միավորի մակարդակով: Օգտակար ծառայության անորոշ ժամկետ ունեցող

ակտիվի օգտակար ծառայության ժամկետը վերանայվում է յուրաքանչյուր տարի՝ պարզելու համար, թե արդյոք ակտիվի օգտակար ծառայության ժամկետը դեռևս անորոշ է գնահատվում:

Փոխառություններ

Փոխառությունները, որոնք ներառում են հաճախորդներից ներգրավված փոխառություններ, սկզբնապես ճանաչվում են ստացված զուտ մուտքերի իրական արժեքով՝ հանած անմիջապես վերագրելի գործառնական ծախսերը: Սկզբնական գնահատումից հետո փոխառություններն հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Շահույթը կամ վնասը ճանաչվում է ֆինանսական արդյունքերի մասին հաշվետվությունում այն ժամանակ, երբ ապահանջվում են պարտավորությունները, ինչպես նաև ամորտիզացիոն ընթացակարգի միջոցով:

Պահուստներ

Պահուստը ճանաչվում է այն ժամանակ, երբ Ընկերությունն անցյալ դեպքերի արդյունքում ունի իրավական կամ կառուցողական պարտավորություն և, հավանական է, որ պարտավորության մարումը կպահանջի տնտեսական օգուտներ մարմնավորող միջոցների արտահոսք և հնարավոր կլինի պարտավորության գումարը արժանահավատորեն գնահատել:

Հաշվանցում

Ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները, եկամուտներն ու ծախսերը հաշվանցվում են և զուտ գումարը արտացոլվում է հաշվեկշռում, եթե գոյություն ունի ճանաչված գումարների հաշվանցման օրենսդրորեն հաստատված իրավունք, և առկա է զուտ գումարների հիման վրա հաշվանցման կամ ակտիվի իրացման ու միաժամանակ պարտավորության մարման մտադրություն:

5. Զուտ տոկոսային եկամուտ

(հազար դրամ)

	2022թ.	2021թ.
Տոկոսային և նմանադիպ եկամուտներ		
Ժամկետային ավանդներ բանկերում	1,228	1,142
Հաճախորդներին տրված վարկեր	453,428	352,958
	454,656	354,100
Տոկոսային և նմանադիպ ծախսեր		
Ֆինանսական վարձակալություն	(1,699)	(2,953)
Այլ առևտրային կազմակերպություններից ներգրավված ժամկետային փոխառություններ	(386,764)	(237,326)
	(388,463)	(240,279)
Զուտ տոկոսային և նմանադիպ եկամուտ	66,193	113,821

6. Կոմիսիոն եկամուտ

(հազար դրամ)

	2022թ.	2021թ.
Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ		
Հաճախորդներից գանձված միջնորդավճարներ	195,398	149,671
Եկամուտներ ստացված տույժերից	34,199	32,781
	229,597	182,452
Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով ծախսեր		
Միջնորդավճարներ	(7,112)	(3,110)
	(7,112)	(3,110)
Զուտ կոմիսիոն եկամուտներ	222,485	179,342

7. Անձնակազմի գծով ծախսեր

(հազար դրամ)

	2022թ.	2021թ.
Ծախսեր հաշվարկված աշխատավարձի և դրան հավասարեցված այլ վճարումների գծով	115,416	95,085
	115,416	95,085

8. Այլ ընդհանուր վարչական ծախսեր

(հազար դրամ)

	2022թ.	2021թ.
Վարձակալություն	(9,717)	(9,717)
Գովազդ, ներկայացուցչական	(20,375)	(18,366)
Աուդիտ, խորհրդատվություն	(19,771)	(18,318)
Զփոխհատուցվող հարկեր, տուրքեր	(71,986)	(34,706)
Մաշվածություն, ամորտիզացիա	(4,369)	(3,428)
Ստացված ծառայություններ	(26,275)	(17,793)
Հաղորդակցություն	(1,549)	(1,258)
Գրասենյակային ծախսեր	(1,942)	(1,322)
Այլ ծախսեր	(3,793)	(3,353)
	(159,777)	(108,261)

9. Շահութահարկի գծով ծախս

(հազար դրամ)

	2022թ.	2021թ.
Ընթացիկ հարկային ծախսեր		
Ընթացիկ ժամանակաշրջանի շահութահարկ	18,204	-
	18,204	-
Հետաձգված հարկային ծախս		
Ժամանակավոր տարբերությունների ծագումը և հակադարձումը	(3,082)	42,265
	(3,082)	42,265
Ընդամենը հարկային ծախս / (եկամուտ)	15,122	42,265

Ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման նպատակներով օգտագործվող ակտիվների ու պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների և հարկային նպատակներով օգտագործվող գումարների միջև ժամանակավոր տարբերություններն առաջացնում են զուտ հետաձգված հարկային ակտիվներ կամ պարտավորություններ 2022թ. և 2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ: Ստորև ներկայացված է ժամանակավոր տարբերությունների շարժը 2022թ. և 2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարիների ընթացքում:

(հազար դրամ)

	Ժամանակավոր տարբերություն		Հետաձգված հարկային ակտիվ (պարտավորություն)	
	2022	2021	2022	2021
Հաճախորդներին տրամադրված վարկեր	202,121	192,028	(36,382)	(34,565)
Վարձակալություն	5,668	15,385	(1,020)	(2,769)
Արձակուրդային պահուստ	(17,500)	-	3,150	-
	190,289	207,413	(34,252)	(37,334)
Հետաձգված հարկի առևանգում (հաշվետու)			3,082	(42,265)

10. Դրամական միջոցներ և բանկային հաշիվներ

(հազար դրամ)

	2022թ.	2021թ.
Ընթացիկ հաշիվներ բանկերում	104,404	137,063
	104,404	137,063

11. Հաճախորդներին տրված վարկեր

(հազար դրամ)

	2022թ.	2021թ.
Հաճախորդներին տրված համախառն վարկեր	3,313,088	2,501,659
Պարտքային կորստի գծով պահուստ	(444,244)	(337,180)
	2,868,844	2,164,479

Տրամադրված վարկերի և փոխառությունների վերլուծությունն ըստ տնտեսության ճյուղերի ներկայացված է ստորև.

(հազար դրամ)

	2022թ.	2021թ.
Արդյունաբերություն	231,784	282,568
Առևտուր	1,300,307	1,024,803
Սպասարկում	359,187	313,668
Սպառողական	584,627	243,332
Այլ	392,939	300,108
	2,868,844	2,164,479

Վարկերի պարտքային կորստի գծով պահուստի շարժն հետևյալն է.

(հազար դրամ)

	2022թ.	2021թ.
Սկզբնական մնացորդ	(337,180)	(88,994)
Զուտ ծախս	(34,504)	(113,320)
Զուտ (դուրսգրումներ)/վերադարձ	(72,560)	(134,866)
Վերջնական մնացորդ	(444,244)	(337,180)

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է տեղեկատվություն հաճախորդներին տրված վարկերի պորտֆելի որակական ցուցանիշների վերաբերյալ 2022թ. և 2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ համաձայն ՖՀՄՍ 9-ի:

(հազար դրամ)

	Փուլ 1			Փուլ 2			Փուլ 3			Ընդամենը վարկեր
	Համախառն	Պահուստ	Զուտ	Համախառն	Պահուստ	Զուտ	Համախառն	Պահուստ	Զուտ	
2022թ. դեկտ. 31-ի դրությամբ										
Վարկեր										
Ժամկետային վարկեր	2,415,551	63,536	2,352,015							2,352,015
Ժամկետանց և արժեզրկված վարկեր										-
1-ից 30 օր ժամկետանց	-	-	-	328,422	18,134	310,288				310,288
31-ից 60օր ժամկետանց	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
60-ից 90 օր ժամկետանց	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
91 և ավել օր ժամկետանց	-	-	-	-	-	-	569,116	362,574	206,542	206,542
Ընդամենը վարկեր	2,415,551	63,536	2,352,015	328,422	18,134	310,288	569,116	362,574	206,542	2,868,845

	Փուլ 1			Փուլ 2			Փուլ 3			Ընդամենը վարկեր
	Համախառն	Պահուստ	Զուտ	Համախառն	Պահուստ	Զուտ	Համախառն	Պահուստ	Զուտ	
2021թ. դեկտ. 31-ի դրությամբ										
Վարկեր										
Ժամկետային վարկեր	1,774,134	42,899	1,731,235							1,731,235
Ժամկետանց և արժեզրկված վարկեր										-
1-ից 30 օր ժամկետանց				293,508	20,621	272,887				272,887
31-ից 60օր ժամկետանց										-
60-ից 90 օր ժամկետանց										-
91 և ավել օր ժամկետանց							434,017	73,660	160,357	160,357
Ընդամենը վարկեր	1,774,134	42,899	1,731,235	293,508	20,621	272,887	434,017	73,660	160,357	2,164,479

12. Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ

(հազար դրամ)

	Համակարգչային տեխնիկա	Գրասենյակային գույք	Այլ հիմնական միջոցներ	Ոչ նյութական ակտիվներ	Ընդամենը
Սկզբնական արժեք					
առ 01.01.2021թ.	5,020	3,518	5,133	11,735	25,406
Ավելացում	1,446	609	3,295	1,210	6,560
Օտարում/դուրսգրում	-	-	-	-	-
առ 31.12.2021թ.	6,466	4,127	8,428	12,945	31,966
Ավելացում	2,159	1,412	252	2,460	6,283
Օտարում/դուրսգրում					-
առ 31.12.2022.	8,625	5,539	8,680	15,405	38,249
Կուտակված մաշվածություն					
առ 01.01.2021թ.	4,975	1,215	1,582	2,292	10,064
Մաշվածության ծախս	847	518	832	1,231	3,428
Օտարում/					-
առ 31.12.2021թ.	5,822	1,733	2,414	3,523	13,492
Մաշվածության ծախս	1,365	640	1,044	1,320	4,369
Օտարում/					-
առ 31.12.2022.	7,187	2,373	3,458	4,843	17,861
Հաշվեկշռային արժեք					
առ 31.12.2021	644	2,394	6,014	9,422	18,474
առ 31.12.2022	1,438	3,166	5,222	10,563	20,389

13. Օգտագործման իրավունքով ակտիվ

(հազար դրամ)

Օգտագործման իրավունքով ակտիվ

	2022թ.	2021թ.
առ 1 հունվար	15,384	25,101
Ամորտիզացիա	(9,717)	(9,717)
առ 31 դեկտեմբեր	5,667	15,384

Վարձակալության գծով պարտավորություններ

	2022թ.	2021թ.
առ 1 հունվար	19,155	29,042
Պարտավորության մարում	(11,141)	(9,887)
առ 1 հունվար	8,014	19,155
Վճարած վարձավճար	12,840	12,840
Տոկոսային ծախս	(1,699)	(2,953)

14. Այլ ակտիվներ

(հազար դրամ)

	2022թ.	2021թ.
Դեբիտորական պարտքեր	1,650	8,605
Ապագա ժամանակաշրջանի ծախսեր	3,087	2,744
Կանխավճարված հարկեր և տուրքեր	21,371	11,434
Պաշարներ	54	209
	26,162	22,992

15. Ստացված փոխառություններ

(հազար դրամ)

	2022թ.	2021թ.
Բանկերից ստացված վարկեր	-	143,062
Փոխառություններ կապակցված կողմերից	2,559,972	1,635,246
	2,559,972	1,778,308

16. Այլ պարտավորություններ

	2022թ.	2021թ.
Կրեդիտորական պարտքեր աշխատողներին	303	13,352
Կրեդիտորական պարտքեր բյուջեի նկատմամբ	23,744	3,480
Կրեդիտորական պարտքեր մատակարարներին	5,652	5,378
Վարձակալության գծով պարտավորություն	8,014	19,155
Արտերկրյա գործառնության վերահաշվարկից փոխարժեքային տարբերության պարտավորություն	-	128,317
	37,713	169,682

17. Կանոնադրական Կապիտալ

Կանոնադրական կապիտալը 570,000 հազար ՀՀ դրամ է, որը բաժանված է 30,000 հասարակ (սովորական) բաժնետոմսերի, մեկ բաժնետոմսի անվանական արժեքը կազմում է 19,000 ՀՀ դրամ: Միակ բաժնետերն է «ՄԻԿՐՈ ԿԱՊԻՏԱԼ» ՍՊԸ:

18. Պայմանական պարտավորություններ

Հարկային ու իրավական պարտավորություններ

ՀՀ հարկային համակարգին բնորոշ է հաճախակի փոփոխվող օրենսդրությունը, որը հաճախ հստակ չէ և մեկնաբանությունների կարիք ունի: Հաճախ դրանց մեկնաբանությունները տարակարծություններ են առաջացնում տարբեր հարկային և իրավասու մարմինների միջև:

Դեկավարությունը համոզված է, որ իր Ընկերությունը գործունեություն է ծավալել համաձայն օրենսդրության պահանջների:

Ընկերությանը ներկայացվող դատական հայցերի առումով Ընկերության ղեկավարությունը համոզված է, որ դրանց հետևանքով առաջացող պարտավորությունները էական ազդեցություն չեն ունենա Ընկերության ֆինանսական վիճակի կամ ապա•ա գործառնությունների արդյունքների վրա:

19. Գործարքներ փոխկապակցված կողմերի հետ

Համաձայն ՀՀՄՍ 24-ի՝ "Փոխկապակցված կողմերի բացահայտում", կողմերը համարվում են փոխկապակցված, եթե մի կողմը հնարավորություն ունի վերահսկել մյուս կողմին կամ էական ազդեցություն ունենալ մյուս կողմի ֆինանսական և գործառնական որոշումների կայացման վրա: Սույն ֆինանսական հաշվետվությունների տեսանկյունից, փոխկապակցված կողմերը ներառում են Ընկերության ղեկավարության անդամներին և նրանց հետ փոխկապակցված անձանց, ինչպես նաև այլ անձանց և կազմակերպություններին, որոնք փոխկապակցված են կամ համապատասխանորեն վերահսկվում են նրանց կողմից:

Ընկերությունը կապակցված կողմերից ունի ներգրավված փոխառություններ:

(հազար դրամ)

	2022թ.	2021թ.
Ստացված փոխառություններ	2,253,035	1,344,729
Տոկոսային ծախս ստացված փոխառությունների գծով	15,509	7,824
Արտերկրյա գործառնության վերահաշվարկից փոխարժեքային տարբերության պարտավորություն	-	128,317

Ղեկավար անձնակազմի գծով փոխհատուցումները ներկայացված են ստորև

(հազար դրամ)

	2022թ.	2021թ.
Աշխատավարձ և այլ կարճաժամկետ վճարումներ	52,299	49,700
Ընդամենը ղեկավար անձնակազմի գծով փոխհատուցումներ	52,299	49,700

20. Ակտիվների և պարտավորությունների մարման ժամկետների վերլուծություն

Ստորև ներկայացված աղյուսակը ներկայացնում է ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների վերլուծությունը ըստ նրանց սպասվող մարման ժամկետների:

առ 31 դեկտեմբերի 2022թ.

(հազար դրամ)

	Ցայահան չ և մինչև 1 ամիս	1-3 ամիս	3-12 ամիս	1-3 տարի	3 տարուց ավել	Ժամկետ անց	Ընդամենը
Ակտիվներ							
Դրամական միջոցներ և բանկային հաշիվներ	104,404						104,404
Հաճախորդներին տրված վարկեր	5,040	26,168	227,799	1,879,825	650,749	79,263	2,868,844
Այլ ակտիվներ	26,162						26,162
	135,606	26,168	227,799	1,879,825	650,749	79,263	2,999,410
Պարտավորություններ							
Ներգրաված փոխառություններ	993,002	318,450	1,224,828	23,692	-	-	2,559,972
Այլ պարտավորություններ	37,713						37,713
	239,111	269,976	1,277,055	130,618			2,597,685
Զուտ դիրք	(103,505)	(243,808)	(1,049,256)	1,749,207	650,749	79,263	401,725
Կուտակային ճեղքվածք	(705,167)	(948,975)	(1,998,231)	(249,024)	401,725		

առ 31 դեկտեմբերի 2021թ.

(հազար դրամ)

	Ցպահան ջ և մինչև 1 ամիս	1-3 ամիս	3-12 ամիս	1-3 տարի	3 տարուց ավել	Ժամկետ անց	Ընդամենը
Ակտիվներ							
Դրամական միջոցներ և բանկային հաշիվներ	137,063						137,063
Հաճախորդներին տրված վարկեր	236,925	244,365	637,873	942,787	102,529		2,164,479
Այլ ակտիվներ	22,992						22,992
	396,980	244,365	637,873	942,787	102,529	-	2,324,534
Պարտավորություններ							
Ներգրված փոխառություններ	109,825	268,010	1,269,856	130,618			1,778,309
Այլ պարտավորություններ	160,517	1,966	7,199				169,682
	239,111	269,976	1,277,055	130,618			1,947,991
Զուտ դիրք	157,869	(25,611)	(639,182)	812,169	102,529	-	376,543
Կուտակային ճեղքվածք	126,638	101,027	(538,155)	274,014	376,543		

21. Ռիսկի կառավարում

Ընկերության գործունեությանը բնորոշ է ֆինանսական ռիսկերի բազմազանություն, և այդ գործունեությունը ներառում է ռիսկի կամ ռիսկերի համախմբության որոշակի մակարդակի վերլուծություն, գնահատում, ընդունում և կառավարում:

Ռիսկը հանդիսանում է ֆինանսական գործունեության անբաժանելի մասը, և գործառնական ռիսկերը գործունեության ծավալման անխուսափելի հետևանքն են: Այդ պատճառով Ընկերության նպատակն է հասնել ռիսկերի և օգուտների միջև համապատասխան հավասարակշռության և նվազագույնի հասցնել Ընկերության վիճակի վրա դրանց անցանկալի ազդեցությունները:

Ընկերությունը նպատակ ունի ախտորոշելու և վերլուծելու ռիսկերը, սահմանելու ռիսկի համապատասխան սահմանաչափերը և վերահսկումները, և վերահսկելու ռիսկերը և համապատասխանությունը սահմանաչափերին՝ օգտագործելով արժանահավատ և ժամանակակից տեղեկատվական համակարգերը:

Ռիսկի կառավարումը իրականացնում է Ընկերության ղեկավար անձնակազմը: Ղեկավարությունը ախտորոշում, գնահատում և հեջավորում է ֆինանսական ռիսկերը՝ սերտորեն համագործակցելով Ընկերության գործառնական միավորների հետ: Ռիսկի կարևորագույն տեսակներն են պարտքային ռիսկը, իրացվելիության ռիսկը, շուկայական ռիսկը, և այլ գործառնական ռիսկերը: Շուկայական ռիսկը ներառում է տոկոսադրույքի և այլ գնային ռիսկերը:

21.1 Պարտքային ռիսկ

Ընկերությունը ենթարկվում է պարտքային ռիսկի, որն իրենից ներկայացնում է ռիսկ, որ պայմանագրի մյուս կողմը, չիրականացնելով իր պարտավորությունը, Ընկերությանը կպատճառի ֆինանսական վնաս: Պարտքային ռիսկը Ընկերության գործունեության կարևորագույն ռիսկն է, այդ պատճառով Ղեկավար անձնակազմը ավելի մեծ ուշադրությամբ է վերահսկում այն: Պարտքային ռիսկը հիմնականում կապված է պարտքային գործունեության հետ:

Պարտքային ռիսկի առավելագույն չափն առանց գրավի կամ այլ ապահովման

Ստորև բերված աղյուսակը ներկայացնում է պարտքային ռիսկի վատագույն տարբերակը առ 31 դեկտեմբեր 2022թ. և 2021թ., առանց հաշվի առնելու ցանկացած գրավ կամ այլ ապահովումներ: Հաշվեկշռային ակտիվների առումով, պարտքային ռիսկերը հիմնված են հաշվեկշռային զուտ արժեքների վրա:

(հազար դրամ)

	Ծանոթագրություն	Համախառն առավելագույն ռիսկի չափը առ 31 դեկտեմբեր 2022թ.	Համախառն առավելագույն ռիսկի չափը առ 31 դեկտեմբեր 2021թ.
Դրամական միջոցներ և բանկային հաշիվներ	10	104,404	137,063
Հաճախորդներին տրված վարկեր	11	2,868,844	2,164,479
Այլ ակտիվներ	14	26,162	22,992
Ընդամենը պարտքային ռիսկ		2,999,410	2,324,534

Պարտքային ռիսկի առավելագույն չափի կենտրոնացումներ

Աշխարհագրական սեգմենտներ

2022թ. և 2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերության պարտքային ռիսկերը ամբողջությամբ կենտրոնացված են ՀՀ-ում:

Ռիսկի սահմանաչափերի վերահսկողություն և զսպողական քաղաքականություն

Ընկերությունը ղեկավարում, սահմանափակում և վերահսկում է ցանկացած բացահայտված պարտքային ռիսկի կենտրոնացումները՝ մասնավորապես, մեկ փոխառուի կամ փոխառուների խմբի, ինչպես նաև արդյունաբերական և աշխարհագրական սեգմենտների կտրվածքով:

Պարտքային ռիսկի մակարդակը վերահսկելու նպատակով Ընկերությունը սահմանում է մեկ փոխառուի կամ փոխառուների խմբի նկատմամբ ռիսկի ընդունելի մակարդակի սահմանաչափերը: Նման ռիսկերը պարբերաբար վերահսկվում են և ենթակա են տարեկան, իսկ անհրաժեշտության դեպքում, ավելի հաճախակի վերանայման:

Պարտքային ռիսկի չափը կառավարվում է նաև փոխառուների և հնարավոր փոխառուների՝ մայր գումարի և տոկոսավճարների վճարման հնարավորության վերլուծության և, անհրաժեշտության դեպքում, սահմանաչափերի փոփոխության միջոցով:

Գրավ

Ընկերությունը կիրառում է մի շարք կանոններ և միջոցներ՝ պարտքային ռիսկը մեղմելու նպատակով: Դրանցից ամենատարածվածը տրամադրված դրամական միջոցների դիմաց գրավ վերցնելն է, որը համընդհանուր գործելակերպ է: Ընկերությունը սահմանում է ուղեցույցներ՝ գրավի որոշակի տեսակների ընդունելի լինելու և պարտքային ռիսկի զսպման վերաբերյալ:

Սորոս ներկայացված է վարկային պորտֆելի վերլուծությունն ըստ գրավի տեսակների.
(հազար դրամ)

	2022թ.	2021թ.
Անշարժ գույք	119,495	64,012
Սարքավորումներ	28,936	15,934
Փոխադրամիջոցներ	1,174,177	291,977
Երաշխավորություն	1,439,086	1,232,568
Առանց ապահովվածության վարկեր	107,150	559,988
	2,868,844	2,164,479

21.2 Շուկայական ռիսկ

Շուկայական ռիսկը ֆինանսական գործիքների իրական արժեքի կամ դրանից ստացված դրամական միջոցների ապագա հոսքերի տատանման ռիսկն է շուկայական գների փոփոխության արդյունքում: Շուկայական ռիսկը ներառում է արտարժույթի, տոկոսադրույքի և այլ գնային ռիսկերը: Շուկայական ռիսկն առաջանում է տոկոսադրույքի, արտարժույթի բաց դիրքերի գծով, որոնք ենթարկվում են շուկայի ընդհանուր և առանձին փոփոխություններին ու շուկայական գների փոփոխությունների ազդեցությանը:

Արտարժույթային ռիսկ

Ընկերության արտարժույթի ռիսկի վերլուծությունն ըստ ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների ունի հետևյալ տեսքը՝
(հազար դրամ)

առ 31 դեկտեմբերի 2022թ.	«Ն» դրամ	Ազատ փոխարկելի արժույթ	Ոչ փոխարկելի արժույթ	Ընդամենը
Ակտիվներ				
Դրամական միջոցներ և բանկային հաշիվներ	47,747	56,656		104,403
Հաճախորդներին տրված վարկեր	2,764,804	104,040		2,868,844
Այլ ակտիվներ	26,162			26,162
	2,838,713	160,696	-	2,999,409
Պարտավորություններ				-
Ներգրված փոխառություններ	2,291,386	268,586		2,559,972
Այլ պարտավորություններ	37,713			37,713
	2,329,099	268,586	-	2,597,685
Զուտ դիրք 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	509,614	(107,890)	-	401,724

առ 31 դեկտեմբերի 2021թ.	«Ն» դրամ	Ազատ փոխարկելի արժույթ	Ոչ փոխարկելի արժույթ	Ընդամենը
Ակտիվներ				
Դրամական միջոցներ և բանկային հաշիվներ	117,805	19,258		137,063
Հաճախորդներին տրված վարկեր	1,905,681	258,798		2,164,479
Այլ ակտիվներ	22,992			22,992
	2,046,478	278,056	-	2,324,534
Պարտավորություններ				-
Ներգրված փոխառություններ	399,441	1,378,868		1,778,309

Այլ պարտավորություններ	169,682			169,682
	569,123	1,378,868	-	1,947,991
Զուտ դիրք 2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	1,477,355	(1,100,812)	-	376,543

21.3 Իրացվելիության ռիսկ

Իրացվելիության ռիսկն այն ռիսկն է, որ Ընկերությունը չի կարողանա մարել իր վճարման պարտավորությունները սթրեսային և նորմալ իրավիճակներում: Այս ռիսկի սահմանափակման համար Ղեկավարությունը կառավարում է ակտիվները հաշվի առնելով իրացվելիության ռիսկը և վերլուծում է ապագա դրամական հոսքերը և իրացվելիությունը օրական կտրվածքով: Սա ներառում է նաև սպասվելիք դրամական հոսքերի գնահատումները և բարձր իրացվելի ապահովվածության հասանելիությունը, որն անհրաժեշտության դեպքում կարող է օգտագործվել լրացուցիչ ֆինանսավորում ստանալու նպատակով:

Ընկերության իրացվելիության վերահսկողությունը պահանջում է հաշվի առնել իրացվելի ակտիվների այն մակարդակը, որն անհրաժեշտ է պարտավորությունները մարելու համար ըստ ժամկետների, ինչպես նաև ապահովել ֆինանսավորման տարբեր աղբյուրների հնարավորությունը, ֆինանսավորման արտակարգ պլանի առկայությունը և վերահսկել իրացվելիության հաշվեկշռային գործակիցները: Ստորև ներկայացված աղյուսակները ամփոփում են Ընկերության ֆինանսական պարտավորությունները ըստ մարման ժամկետների, 2022 և 2021 թվականների 31 դեկտեմբերի դրությամբ, հիմնվելով չզեղչված վճարումների պայմանագրային պարտավորությունների վրա: Ցպահանջ վճարումները դասակարգված են այն ենթադրությամբ, որ դրանք կպահանջվեն անմիջապես:

(հազար դրամ)

	Ցպահանջ , մինչև 1 ամիս	1-3 ամիս	3-12 ամիս	1-3 տարի	3 տարու ց ավել	Ընդամեն ը
Առ 31 դեկտեմբեր 2022թ.						
Ֆինանսական պարտավորություններ						
Ներգրված փոխառություններ	993,002	318,450	1,224,828	23,692	-	2,559,972
Այլ պարտավորություններ	37,713	-	-	-	-	37,713
Ընդամենը չզեղչված ֆինանսական պարտավորություններ	1,030,715	318,450	1,224,828	23,692	-	2,597,685

	Ցպահանջ , մինչև 1 ամիս	1-3 ամիս	3-12 ամիս	1-3 տարի	3 տարու ց ավել	Ընդամեն ը
Առ 31 դեկտեմբեր 2021թ.						
Ֆինանսական պարտավորություններ						
Ներգրված փոխառություններ	109,825	268,010	1,269,856	130,618	-	1,778,309
Այլ պարտավորություններ	160,517	1,966	7,199	-	-	169,682
Ընդամենը չզեղչված ֆինանսական պարտավորություններ	270,342	269,976	1,277,055	130,618	-	1,947,991

Ընկերության կապիտալի կառավարման առաջնային նպատակն այն է, որ Ընկերությունը համապատասխանի հաստատված արտաքին պահանջներին: Ընկերությունը շահագրգռված է պահպանելու բարձր վարկային վարկանիշ և կապիտալի առողջ նորմատիվներ՝ իր գործունեությունը ամրապնդելու և սեփական կապիտալը հետևողականորեն աճեցնելու գործում:

Ընկերությունը կառավարում է իր կապիտալի կառուցվածքը՝ կատարելով ճշգրտումներ, որոնք առաջանում են տնտեսական պայմանների և ռիսկի բնույթի փոփոխության հետևանքով: Նախորդ տարվա համեմատ փոփոխություններ չեն եղել Ընկերության նպատակներում, քաղաքականությունում և գործողություններում:

Ռիսկով կշռված ակտիվները չափվում են ըստ ռիսկի կշիռների ստորակարգության՝ դասակարգվելով համաձայն վարկային, շուկայական և գործառնական ռիսկերի բնույթի և գնահատման:

Ըստ ՀՀ Կենտրոնական Բանկի կողմից սահմանված՝ ներկայումս գործող կապիտալի պահանջների, ունիվերսալ վարկային կազմակերպությունները 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ պետք է ապահովեն 150,000 հազար ՀՀ դրամ նվազագույն կապիտալ (2021թ-ի դեկտեմբերի 31-ին՝ 150,000 հազար ՀՀ դրամ):

_____

Խաչիկ Ներկարարյան
Վարչության նախագահ-գործադիր տնօրեն

_____

Լուսինե Մովսիսյան
Գլխավոր հաշվապահ

14.03.2023թ.

